

SEMANATORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director: I. NEDELUCU

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Revizoratul școlar de Caliacra — Bazargic

Noilor Apostoli CONVOACARE

„Răbdarea și bunătatea sunt două calități indispensabile unui bun educator.”

Mergeți cu sufletele deschise la acei ce vă așteaptă ca pe Mesia, împărtășiți-i din darul vostru apostolic și faceți ca pacea, simbol al frăției, să fie veșnică între voi.

Fruntea să vă fie veșnic senină în timpul misionarului vostru pe aceste meleaguri, ce-au simțit atât amar de vreme jurul străin, și din bunătatea voastră, semn al superiorității, să se împărtășească tinerile vlăstare înăbușite de uscăturile vremelnice ale invidiei ne neam și țară.

Avântul și idealul făurit pe băncile școlii, numai prin blândețe și

bunătate se poate înfăptui într'un grad mai înalt.

Fii blânzi și buni, deci! Arătați că știți răspunde chemării voastre, așa cum bunii noștri cărturari și apostoli ce-au contribuit la înfăptuirea întregirii de neam, au făcut.

Fidelitatea și devotamentul vostru către Patrie și Rege, vor fi cinstite de cei ce vă vor urma, așa după cum și voi cinstiți pe cei prin a căror trudă ați ajuns să le continuați opera.

Nu uitați o clipă că menirea voastră aci, e o chemare a vremii spre a desăvârși ceia ce înaintași-i voștri au început.

PONY

In jurul anchetei sociale

Monografia satului

„Dacă învățătorul ar considera rolul său ca terminat, îndată ce a dat strict cantitatea și felul de muncă pentru care e răsplătit, el ar fi un bun slujbaş, dar nu și-ar merita numele de apostol, cu care se glorifică și na'r fi un bun patriot.”

(Spiru Haret. Raportul către Rege în 1903)

Trăim vremuri de curată demagogie. Se scrie mult și de toate și nimic. Foi, reviste și tot felul de publicațiuni, colindă țara în lung și în lat. Cele mai multe, continuatoare de ură, vrăjmășie și discordie, — ce susțin cine știe ce interese de partid ori altă grupare socială, — pătrund până în cel mai îndepărtat colț al satului, ca și acolo să se page zăzania și să se alunge lina lăsată de Dumnezeu; iar altele și cele mai puține, cari ar putea aduce și așterne liniștea și pacea, omenia și armonia, ar putea unge rana încă sângerândă nu ajunge la casa muncitorului de pământ. Toți predică și propovăduiesc iubirea poporului și toți urăsc și îl mint. Toți demagogii și vânturătorii de țară, îl hrănesc cu otavă, discardiile ura și oși sunt dușmani poporului. Poporul este o forță necercetată de nimeni, este elementul de speșulă al tuturor. Pe nimeni nu-l

doare inima de el. Nimeni nu vine cu gând curat și inimă bună, să-i cerceteze pasul și nevoia. Toți vin de dragul tot al lor, ca să triumfe în chip deșert. Electorul vine de bagă zăzanie, de turbură spiritele, de răspândește și samănă vrajbă, ca să-i fure votul. Ce-i pasă de ce o mai fi și o mai veni. Toți trec prin sate ca niște păsări ale văzduhului, în loc să se coboare în viața liniștită a satului cu gând curat, să trăiască acolo și să guste din viața țăranelui bătut de obidă, să descopere rana celui legat de gila străbună. Intriga și vrajba nu-s destul. Trebuie să se aștearnă viața tihnită și rodnică.

În sat, în casa țăranelui, pătrunde cu greu o carte. Biblioteca întregi, depozite de cărți stau prăfuite fie la centru fie aiurea în loc să pornească la sate să descătușeze sufletul țăranelui bătut de soartă, să se transforme în talismanul dădător de viață

Congresul anual al Asociației învățătorilor din jud. Caliacra, se va ține în ziua de 4 Octombrie a. c., în localul școlii primare No. 1 din Bazargic, la ora 8 dimineața cu următoarea ordine de zi:

- 1) Examenul de definitivat
- 2) Cooperativele școlare
- 3) Recrutarea directorilor de școli primare
- 4) Programul școlilor primare față de actualele nevoi sociale și Naționale
- 5) Salarizarea învățătorilor
- 6) Diverse chestiuni, comunicări și propuneri.

Cum din desbaterile acestui congres, urmează a stabili deziiderate, ce urmează a fi trimise centrului, facem apel la toți colegii a căuta să ia câți mai mulți parte la discuția punctelor de mai sus, fixată de însuși centru.

Președinte, PR. B. ZAINESCU

Secretar, ILIE NEDELUCU

nouă. Să se hrănească și el din harul nesfârșit al sloviu, din puterea minunată a cărții bune. Cartea introdusă în casa răscolitorului de pământ, este dinamul ce-l încălzește sufletul, ce-l îndreaptă pe calea cea dreaptă și rodnică a păcii. Unde pătrunde cartea, pământul se desfunde și se face floare. Prin ea vine liniștea și curajul, bucuria, revelația și renașterea satului, căci o carte bună e o victorie, o binefacere. Cu ajutorul ei poți scoate și aur din pământul și lumină din întuneric.

Să rămână păcatul celor ce vor să ingroape ispravă maestrului dela Maienta.

Poporul lucrează în neștiire, trăiește încă în stare primitivă

condus de destinele și voia naturii. Suntem stăpâniți unuia din cel mai bogat pământ al continentului, unde dărnicia naturii ne-a pus la îndemână totul de a gata. Belșugul mănoaselor noastre câmpii, zăcămintele de petrol, cărbuni de pământ, metalul scump al munților ne hrănesc, ne stăpânesc pe noi. Noi nu suntem stăpâni lor, ci robii acestor bogății, robii lor. Ai noștri sunt codrii cu turmele, dealurile presărate cu mânăstiri și biserici, semnul biruinței și al credinței, câmpiile cele mănoase, apele, fluviile și marea, pe cari nu le-am cercetat în deajuns.

În pământ zace fierul, arama, aurul, bogăția; iar în suflet zace o altă bogăție și mai mare. Nu

ne'a invrednicit Dumnezeu, să sfredelim în adânc pământul, în toate măruntaiele lui, să punem în folosință acest bun, să scoatem din el comori de civilizație și nici să valorificăm în adevărata lui lumină, bunul sufletesc, comoara noastră etnică, păstrată cu atâta trudă, în atâția amari de ani.

Sufletul omului, ce pe vremuri era ca o grădină frumoasă, azi se pierde pe zi ce trece, a ajuns o paragină. Importul străin, în locul a tot ce avem românesc, ne duce cu pași grăbiți către falimentul moral, către dezastrul național.

Pier cântecele populare, se duc baftada păstorului din munte, se înlocuiesc jocurile noastre naționale cu imprumuturi străine, se murdărește viața noastră castă, cu moravuri josnice, se duc toate și sufletele se dăruiesc necuratului. La țară, în satele umile și îndepărtate a mai rămas un drob din ce a fost odată, amintirea unor vremuri de cari se vorbește ca'n poveste.

Satului îi trebuie o carte a lui pe care n'o are, o carte în care să se oglindească însăși viața lui în care să se regăsească pe el. Trebuie o enciclopedie a satului.

Mor bătrânii și cu ei se uită și trecutul satului, ce se pierde în întunericul îndepărtat al vremii ce s'a dus. Nimeni nu-i cercetează, nu vorește să afle și să aștearnă pe hârtie o fărâma măcar din povestea satului, din cronica lui, din viața plină de sbucium de altădată, în care s'a făcut această scumpă țară. Copilului din cursul primar, printr'un salt mecanic, i se vorbește dintr'o odată de primii întemeetori ai țării, îl duce dintr'odată în lume ce n'opoate înțelege, în vreme ce nu cunoaște istoria și trecutul satului lui, eroii satului, printre cari de bună seamă că se află poate chiar tatăl lui, o rudă apropiată, un frate ori un vecin. Între istoria satului și a țării este un abis.

Nu-i nici'o legătură. În mintea copilului ori chiar a adultului, numai lucruri izolate. I se dă școlarului să învețe o sumederie de poezii, fără rost și samă, scrise de cine știe ce vânturătorii de țară, pe câtă vreme viersurile tatălui ori bunicului său, slove picurate cu sânge și nădejdie, cu speranțe, în vremuri ce numai el știe cum le-a trăit, stau încă pe fundul lăzii în carnetul sdrențuit pe câmpul de luptă, păstrat ca un talisman, sortit a se pierde și el ca și atâtea alte vremuri de preș.

Bisericiile și școlile vechi se dărâmă, se surpă, se șterge pisană și orice urmă lămuritoare de vremea când s'au făcut și cari au fost sufletele pline de credință ce-au innălțat aceste locașuri sfinte. Darurile ce s'au

făcut în trecut, pornite din sufletul plin de dragoste al unor inimi caritabile, azi se surpă și se pierd par'că intradins, ca să nu se mai știe de urma lor. Totul se șterge și trece în trecutul de nepătruns.

Fiecare cetățean, dela săracul din cea mai umilă căscioară de țară și până la chiaburul din oraș și târguri, a contribuit cu prețul vieții lui, în măsura în care a înțeles și putut, la consolidarea acestei scumpe patrii. Fiecare sat își are eroii lui neștiuți poate de nimeni, uitați de cei ce se lăfăiesc în voie în aceste vremuri de liniște. Pe alocurea s-a mai ridicat câte o statuie, ca semn de recunoștință pentru jertfa lor. În cele mai multe sate însă, nu s'a făcut nimic.

Ultimele trei răboaie și mai cu seamă războiul cel mare, cu toate ravațiile lui, a dat prilejul ca în fiecare sat ceși are luptătorii săi, să se poată face o antologie a războiului și să se scrie, ca să rămână drept pagini de glorie, cari să încălzească și hrănească generațiile ce vin, ca să se știe cum s'au tras hotarele firești ale României Mari. Bravul ostaș depe câmpul de luptă care cu nădejdea în suflet a luptat până la ultimul strop de sânge și viață, ca și cel ce nenorocul l-a făcut să sufere captivitatea străină în țară ori în străinatate, în lagărele vrăjmașe, îneca în el și ține în inima lui ascunse taine ce nimeni nu le știe, căci sufletul nu s'a putut deschide în fața vremelnicului vânturător de țară. Sunt pagini de glorie, fragmente de suferințe, ce stau încrustate adânc în sufletului, parte scrise și păstrate în carnetul de note de pe câmpul de luptă, legat în năframă pe fundul lăzii, singura lui comoară ce nu i se poate fura. Viața lor din timpul de sbucium e o carte întreagă, la lumina căreia, înțeleptul apărător al neamului, în timp de pace își crește copiii, picurându-le în suflet sentimente calde, smulse din însăși inima și trecutul lui. Îndeplinește în timp de pace o cerință, un angajament sfânt al lui, scos din pășenia unor vremuri de bejenie.

„Fericirea omenească nu se poate aprecia,

Decât de unul ca mine, cuprins de jale grea.

Ce fericire pe mine înainte de războiu.

Nu credeam c'o să mă cuprindă, atâtea grele nevoi.

Trebuie să primite și acestea, căci dela Cer sânt pornite,

Să-le sufere omenirea și ființe urgisite.

Să le înregistrăm noi pe toate, să nu ne iasă din minte,

Și s'avem ce povestii pruncilor, d'acum înainte.“

Să scrie cu sufletul sbuciumat, ca drept testament pentru viitor, vrednicul ostaș al satului, în timpul vieții mizere de captivitate, în lagărul dela Drăgănești.

Iar mai departe:

„Astăzi când privesc prezentul și trecutul cel amar,

N'am de cât un singur dor: să-mai văd Argeșul iar“

Sunt rânduri ce vor rămâne, cari învederează cât iubește de mult Românul plaiurile scumpe, ale țării sale, locul nașterii. Este o dovadă, cât de greu îl poți despărți pe el de glia străbună,

Sufletul poporului, credința, datine, obiceiuri, legea străbună în care ne-am născut și om trăit, toate se pierd, se dărâpănează. Pierdem comoara sufletească și odata cu ea ne înstrăinăm și noi. Ne va rămâne

ca un vis frumos, munca miglăloasă a maestrului Alexandri, a lui Tudor Panfile, ori Teodor Burada.

Acestea sunt rănile cari ne dor și d'acum a pornit gândul meu ce m'a frământat, când m'am strădui de am făcut ancheta socială a unei sat de munte, unde mi s'au deschis pentru întâia oară zorii apostolatului, când se poate cheltui cu dărnicie din elanul neînfrânt al tinereții, când sufletul încărcat de dragoste pentru misionariat al unuia tânăr, s'a isbit de stânca rigidă și refractă a societății rurale încâtușată și îngrădită în formulele unei demagogii corupte.

1) Din carnetul de note depe câmpul de luptă al sergentului Popescu Nicolae ctg.1899.

2) Oești jud. Argeș, a cărui monografie s'a lucrat de subsemnatul.

Fructul anchetei sociale a satului, e monografia, e cartea lui. Aceasta-i în câteva cuvinte cartea care ne lipsește, ce trebuie să pătrundă până în cea mai umilă căscioasă din sat, ca să-i aducă bucurie și săracului, întocmai ca și pâinea cea de toate zilele, după care asudă pentru a o câștiga. În aceste locuri, această carte are un rol cu totul deosebit și cu atât mai mult important. Câtă vreme nu s'o revărsa și împământeni și aici în „Țara lui Mircea“, Datina și legea străbună, obiceiurile noastre caste, cântecele populare, portul și limba nea oșului român din munte, cât timp locuitorul dobrogean, orice origină ar avea, nu va ști să prețuiască sacrificiul suprem făcut de înaintașii noștri în momente destul de grele, ce trebuie să-i fie săpat în suflet ca un simbol de credință și nu se va identifica aspirațiilor noastre naționale, noi vom sta departe de rolul ce-l avem și glia dospită cu sângele străbun ne va fi o veșnică mustrare.

S'a vorbit mereu și ales în treacăt despre importanța monografiilor, iar fundația culturală a tuturor căminelor de cultură din țară, a întocmit chiar un chestionar în acest sens, care a rămas literă moartă. Nu s'a învrednicit măcar nici să ajute și să încurajeze nevoiașii încercări în acest scop. Se cheltuesc anual sume importante, pentru răspândirea culturii în popor și pentru propaganda culturală la sate și din toate acestea nu vedem de cât un Stat cu o pungă secătuită, iar la sate singurul agent de cultură, singurul misionar: învățătorul.

Ar urma să se spulbere toate începuturile bune dacă ne-am lăsa în nădejdea altora și ar trebui să nu se mai facă nimic, dacă vor exista încă în picioare trează la datorie, o elasă asuprită dar conștiință de rolul său: învățătorimea. În toate momentele grele, apelul suprem, ei s'a adresat. Perla eroică a învățătorimii din vremea lui Harel, ne poate vorbi mereu de acest lucru, căci opera ei a fost o prefacere socială, a constituit etape dela cari s'a pornit o eră nouă, de primenire sufletească, în spiritul legii drepte și noui a umanitarismului.

În sarcina învățătorului crescut la flacăra idealismului, sărac, dar plin de credință, este lăsată îndreptarea lucrurilor și a vieții. El a rămas în singurătatea satului între cei loviți de năpastă, să-i învețe, să-i ridice, cu jertfa și prețul vieții lui. Dar să nu se uite, căci oșârduia lui nu va fi zadarnică. Poporul este recunoscător. Fap-

Întreținerea materială a școlii

Până în 1930, dintr'un cerc de mai multe școli, ce aparțineau unui comitet școlar, de foarte multe ori o singură școală beneficia de o adevărată îngrijire; cea unde era reședința comitetului și unde directorul școlii, era secretarul comitetului. El tăia și achita bonurile dela șc. lui; și apoi tăia și pentru celelalte școli și dacă se întâmpla să fi mai rămas vreun ban, mai lua și a II-a școală, de unde nu, aștepta alte încasări, cari de multe ori se făceau prea târziu.

Prin deciziunea ministerială din 1930, s'a lăsat latitudinea, ca fiecare școală, să-și creeze secțiunea ei aparte, scăpând astfel școala, de pacostea, cari de multe ori, da loc la neînțelegeri între colegi.

S'a trecut însă cu vederea și nu s'a intervenit să fie scăpate comitetele școlare de o lacună și mai mare, de care suferau și vechile comitete și de cari suferă încă mai mult cele actuale.

Ministerul Instrucțiunii și toate organele cari au în grija lor bunul mers al școlii, n'au luat (n'au fixat) o măsură clară și categorică prin care întreținerea materială a școlilor să fie asigurată.

Din punct de vedere material, școala a fost și este lăsată de multe ori la chere-mul nechematiilor politici sau apolitici.

Revizoratul școlar, centrul de supraveghere, de control, de conducere și de îndrumare culturală într'un județ, cere ban cu ban dela prefectură, sau administrația financiară.

Școala primară, ca să-și mențină existența, e nevoită să cerșească prin învățătorul ei, banul ce i se cade, dela primărie și dela agenții fiscalului, cari de multe ori sunt niște analfabeți. Și ei, învățătorul, cere drepturile școlii prin blândețe, prin o atitudine demnă, prin singura lui armă, cuvântul bun. Se vede însă că în materie de bani cuvântul bun, nu mai are niciun răsnet.

* * *

O paranteză: „Se întâmplă adesea ca unii învățători să aibă o mică datorie către

tele mari și bune, bunăvoința și sufletul ce l-au depus atâția prieteni ai mulțimii, au rămas amintiri și podoabe scumpe, ce posteritatea le păstrează ca pe niște talismane, iar numele celor de cari sunt legate săpatele, au fost și sunt adânc săpate, în inima și năzuințele lor.

Mansârova, August 1931.

Nic. Gh. Teodorescu

stat, de obicei impozit agricol și chirii terene. Dacă directorul unei școli, se prezintă să achite un bon de a cărui sumă nu va beneficia el personal, d-nii perceptori, găsesc de cuvință, să nu achite bonul decât printr'o chitanță în contul datoriei. Dacă învățătorul are o datorie, perceptorul, în caz de revoință de plată a învățătorului, poate să-i urmărească salariul, dar în niciun caz să rapească banul necesar școlii, mai cu seamă, cum am spus, când învățătorul nu beneficiază personal de suma prevăzută în bon.

„D-I Administrator Financiar, ar trebui să intervină spre a lămurii pe domniile perceptori, cari nu se pricep, ce anume trebuie să facă și ce nu.“

* * *

Onor Revizoratul Școlar de Caliacra, prin ordinul No. 3593 din 25 August 1930 ne înaintează în copie, ord. Onor Ministrul Instrucțiunii, No. 95.509 | 930, spre întocmai executare. Prin ord. No. 2275 din 9 Iunie 1931, Revizoratul Școlar de Caliacra la punctul 7 face atenție pe toți domniile directori de școli, să nu părăsească școala pentru vacanța cea mare, înainte de a se conforma din nou și întocmai ord. No. 3593 din 1930 Pentru că școala să tragă cât mai mult folos depe urma acestei ordin, să ne fie permis ca după ce l-am executat odată, să ne fie permis zic, să discutăm puțin asupra lui înainte de a-l executa a doua oară.

Știm dictorial militar: „Ordinul se execută, nu se discută“; dar fiindcă l'am executat odată, credem că ne este iertată discuția, mai cu seamă că prin ea, nu urmărim contrariul voinței ordinului.

Ne referim numai la punctul: „Localurile de școală“

La primul aliniat răspundem: „Or fi excepții, dar în niciun caz nu putem crede, că sunt muncitori, cari lasă în paragină, lasă să le fie distrusă munca lor, ca apoi să ia aceiași muncă dela cap. Deci nu putem crede, că sunt învățători, și aceștia în majoritatea cazurilor, cum spune ordinul, cari să lase în complectă părăsire gospodăria școlii și cari pe lângă îngrijirea continuă să nu caute să-și amenajeze și să nu-și procure din timp, toate cele trebuitoare școlii, dacă el a avut posibilitatea. Și în acest caz posibilitatea este de ordin material și nu depinde de învățător decât

pe sferă, deci vina nu i se poate atribui în întregime

În al III-lea aliniat s'ar putea că Ministerul înțelege Revizorul școlar, pe lângă autoritate lui morală, pe lângă dragostea sufletească față de școlile din județ, dragoste cari poate să fie chiar interminabilă, mai posedă nesecată pungă din care poate împărți la infinit școlilor din județ. Se pare că se înțelege că și învățătorul dispune de toate mijloacele, să poate face toate amenajările materiale școlii.

Se face apel la autoritatea lui morală. Dar cum să se țină așa de ridicată autoritatea lui morală, dacă cea materială e atât de decăzută. Cu 3000 lei lunar e nevoie să se întrețină pe sine, ca și copii și de multe ori nevoit ca tot din ei să facă curățenia școlii, să plătească omul de serviciu, ca nu muncește fără plată nici o zi și să procure adesea combustibil. Și dacă socotim că nici pe acești 3000 nu-i primește la timp. Cu să aibă autoritatea morală când adesea e nevoit să ceară dela locuitori hrana necesară?

Se mai vorbește despre concursul autorităților. Ori ar fi de bun învățătorul, o cât s'ar face datoria orișăi iubi el școala, oricât ar iubit de cetățeni, sprijinul cordat de autoritățile comunale e prea mic, mai cu seamă azi când destule a greutăți se impun direct ștelor și comunelor. Mai totdeauna tot sprijinul comunei se reduce la acea mizerabilă cotă de 14 la sută, care pe lângă ea se calculează în derizoriu, se dă școlii cu mare zgârcime și numai după ce comuna și-a satisfăcut nevoile ei.

Și dacă mai socotim, mai întotdeauna primarul membrii consiliului comunei sunt, sau mai bine zis, cred persoane politice, ca se întâmplă să nu aibă, și cred că nu au aceleași idei politice cu învățătorul atunci concursul se transformă într'o adevărată prigoană contra școlii.

Se va zice că sursele materiale necesare școlii sunt asigurate prin lege. Să vedem ce mijloace garantează legea. Cine citește legea regulamentului învățământului primar, precum și regulamentul pentru aplicarea decretului lege pentru organizarea comitetelor școlare, dacă se găsește într'un birou ministerului, nu la o școală ca direct interesat, în fundăturile satelor; i se pare că școlile sunt acelea, cari sunt cele mai bine îngrijite, i se pare că un concurs de mijloace se converg pentru susținerea materială a școlii;

Desenul mijloc de control

E vorba despre desemnul după imaginație. Acest fel de desemn este oropsit de tot fiind prevăzut în programa învățământului primar numai de 4 ori pe an.

I s'a impus copilului tot felul de cunoștințe fără să se ție seamă câtă de cât de forța lui creatoare. Pentru aceasta învățătorul are zilnic de pedepsit școlari care și împodobesc cărțile cu fel de fel de figuri. Tot de asta s'or fi plângând părinții copiilor că în lipsa lor au măzgălit „cai verzi pe pereți”. Cine nu știe ce atracție are fructul oprit?

Dacă copilul ar avea un caet al lui în care să facă tot ce-i dictează lui gândul, n'ar nemulțumi nici pe învățător, nici pe părinți. Desemnul prevăzut de program nu e după gustul copilului.

D-vs. ați observat: le predai ochelarii și copii găsesc de cuviință să facă alături o bicicletă sau altceva. Desemnul este trecut ca dexteritate. În școlile noastre este primit la fel și prin urmare.... neglijat.

Ca să nu fie bătae de cap, la începutul anului școlar se cumpără caete de desen cu modele pe care sa le reproducă copiii. Desenul trebuie privit ca unul din cele mai principale mijloace de educație. Nu numai extetică. El în ramura sa „după imaginație” poate desvolta tot complexul de sentimente și voință și.... imaginație creatoare. Noi în școală trebuie să facem la fel ca muncitorii manuali care folosesc orice instrument care le face munca mai ușoară. În munca noastră, învățământul, pentru atingerea scopului muncii noastre, educația, trebuie să folosească obiectul neglijat până azi, desenul. Așa cum este în programă, e numai pregătitor desenului adevărat, „desenul după imaginație”. Care ați făcut, ați văzut cum privesc copiii desenul figurilor și

cu câtă plăcere lucrează la cel după imaginație. Pe lângă folosul ce aduce ca obiect de mare valoare educativă, desemnul din imaginație este și un excelent mijloc de control asupra modului de asimilare a cunoștințelor predate. Astfel desemnul imaginativ își are locul în aplicarea lecțiilor de istorie, religie, cetire, intuiție sau șt. naturale, compunere, etc. Să zicem că am predat o lecție de istorie „Ștefan cel Mare, lupta dela Râhova”. A fost reușită. Și copii care au stat nemișcați cât a ținut lecția, cu o strălucire în ochi nu mai au astâmpar până le dai drumul în recreație și numai ce auzi reclamații că unii dintre ei (Moldovenii) au bătut pe alții (Turcii). Dacă îi pui însă să desemneze, tot focul și-l varsă desemnând măcelul cât mai mare, iar pe Moldovenii cât mai viteji să nu se mai manifeste ca în cazul celălalt în recreație. Foile strânse, îți spune despre fiecare cum a înțeles lecția. Ce frumos îți apare atunci individualitatea fiecărui! Nici unul nu redă exact cunoștința primită. Coloritul personal în plus sau în minus arată gradul de asimilare, precum și cadrul aperceptiv în care se fixează lecția. În timpul anchetelor psihologice s'a observat că fiecare copil se sforțează să ocupe un loc mai bun în clasamentul ce se face. La desemn nu e tot așa. Spiritul de observație, spiritul inventiv, bază a spiritului creator, sunt eteriorizate normal potrivit puterii sufletești a fiecărui elev. Elevii exercitați în desemn după imaginație, e adevărat că au mai multă dextivitate Totuși desemele lor îți arată până și vârsta inteligenței celor care le-au făcut.

Elevii neexercitați nu întârzie mult până la căpătarea perspectivei ca apoi să fie gata a reda orice scenă. Memoria acestui domeniu (al

de Finanțe, să ia măsuri, ca toate sumele prevăzute în bugetele comitetelor, să fie încasate obligatoriu, sub aplicare de sechestru contribuabililor și pedeapsă percepto- rilor. Și această încasare să se facă în așa fel, ca la 15 Septembrie cel mai târziu, perceptorii să aibă deja încasată și vărsată comitetelor minimum $\frac{3}{4}$ din suma prevăzută în buget, întrucât cele mai mari nevoi ale școlii sunt între 15 August și 15

desemnelui) fiind atât de încărcată, păstrează îndelung cunoștințele și le redă exact așa cum a fost fixate.

Nevoia de control a impus tuturor conducătorilor de mășinării o sumă de aparate de care nimeni nu se poate lipsi. În societate se vede acelaș lucru. Nici în școală nu trebuie să lipsească controlul la fiecare lecție spre a vedea dacă ceiace s'a predat și-a ajuns scopul sau dacă e nevoie de o nouă revenire.

Cel mai bun mijloc de a controla cunoștințele copilului, a puterii lui de asimilare sau a spiritului de compoziție este desemnul după imaginație.

P. C.

Se condamnă școala intelectuală, intrând în concepțiile școlii active.

De ce?...

Prin evoluție iar nici decum prin revoluție, care este așa zisul „progres”, am intrat, cam de mult în spiritul noilor concepții ale școlii moderne. Azi în înaintatul secol, deși cu toții credem c'am intrat în acele noi concepții, totuși se vede și se constată, că tot mai există școli în care se pune bază mai mult pe munca intelectuală, exculzându-se aceea parte activă care trebuie să ocupe prima linie în școlile noastre primare.

Prin evoluția ideilor pedagogice, ajungem fiecare la concluzia, că azi mai mult ca oricând, trebuie să dăm ca bază, în locul școlii intelectuale, a nouă concepție culturale, bazați fiind pe experiența pedagogilor noștri practici.

Se pune întrebarea:

Din ce cauză este condamnată această școală intelectualistă?....

1). E condamnată prin faptul că nu face o trecere în ceață din mediul familiar, în care a trăit copilul, în acel școlar și educatorul, prin felul său de a fi, introduce pe elevi brusc în lumea cea mare a cunoștințelor, crescându-l mai mult pentru școală decât pentru viață.

2). În majoritatea cazurilor, copii încadrați în concepțiile școlii intelectualiste, sunt considerați mai mult din punctul de vedere intelectual și se exclude cu desăvârșire desvoltarea sentimentului și voinții.

3). Prin școala intelectualistă nu se desvoltă activitatea personală a elevilor, ci

se pare că toată lumea dă toată munca pentru școală, căci vedea acolo:

Comuna e obligată să facă, să întrețină..... Statul ajută cu..... Comitetele școlare se îngrijesc de situația materială a școlii..... Locuitorii contribuie pentru întreținerea..... școlii. Județul subvențiază școlile..... Băncile populare și toate instituțiile economice prevăd în bugetul lor o cotă..... cotă culturală, care se dă școlii din localitate. Morții intervin și ei su ajutorul lor pentru școală: averile rămase fără moștenitori. Și alte multe mijloace sar în susținerea materială a școlii și sar așa de mult încât îmi vine în gând povestea: „Doi cetățeni invita-tau la ospăt, pe un al III-lea. Și fiindcă fiecare voia să-l invite doar de ochi lumii, iar din inimă voiau să scape de el pentru totdeauna, s'au luat la ceartă și apoi la bătae care decurgea în așa mod, că toate loviturile celor doi se opreau tot în cel ce voiau să-l invite la ospăt. Acesta, săracul, văzând că nu mai are încotro, a început a striga: „Liniștiți vă! lăsați nu vă mai bateți pentru mine, că mă omorâți!” Cam la fel ar putea striga și școala noastră.

Citind art. 316 din regulamentul pentru aplicarea legii învățământului, observăm, că chiar în acelaș aliniat legea obligă comuna cu toată îngrijirea materială, a școlii, dar în acelaș timp o descarcă de orice îndatorire, lăsând asupra ei doar cota de 14 la sută, despre care am spus cum se dă. Dacă socotim acum că toate celelalte surse sunt inexistente, sunt vorbe goale, majoritatea fondurilor vin dela art. „Contribuțiuni dela locuitori” și dacă mai socotim că dela un timp, sub o propagandă interesantă și iridentă, a acelor cari vor cu orice preț să distrugă singura instituție de asimilare a elementului local, școlii îi rămâne singurul și realul sprijin în:

Chirii terene, 10 ha a lei 500 ha. 5000 lei.
14 la suta, la o populațiune de 100 locuitori maximum 2000 lei.
Întâmplătoare venituri 1000 lei

Dar să calculeze oricine, ce anume se poate face mai întâiu cu 8000 lei? Combustibil? Reparație? Mobilier? Material didactic? Plata omului de serviciu? Cheltueli zilnice inerente școlii?

Oricât ar fi de econom, oricât de bun și chibzuit gospodar ar fi învățătorul, oricât bună voință ar avea, tot n'ar putea satisface nevoile materiale inerente bunului mers al școlii, cu această sumă. Unde mai socotim că

și această sumă se dă școlii în Octombrie sau Noembrie.

Și iată, că în majoritatea cazurilor, nu din neglijență, nu din reaua voință a învățătorilor, la începutul anului școlar și chiar și în cursul anului, școala nu are toate cele trebuitoare.

De aceia facem un călduros ape. către forurile superioare, cari au în grija lor Școala Românească, să intervină oricum și să asigure cât mai curând, să asigure prin lege, surse materiale școlii. Asemenea să asigure prin lege și în mod categoric încasarea tuturor fondurilor necesare școlii, căci altfel școala va suferi din ce în ce mai mult. Mai cu seamă anul acesta încasările se fac foarte greu. Toamna se apropie și cu ea nevoia de combustibil și surse materiale nu-s. Pentru a preîntâmpina răul, pentru că școala să nu sufere, cred că este de datoria noastră a tuturor învățătorilor, a asociației învățătoresți din județ, ca și din țară, a tuturor organelor de control, să facem cunoscut, să strigăm, să cerem ca Onor Minister Instrucțiunii să ia de urgență următoarele măsuri:

1) Printr'o deciziune ministerială să se introducă în legea comitetelor școlare clauza: „Contribuțiunile locuitorilor fixate, în adunarea generală a comitetului, proporțional cu nevoile școlii, sunt obligatorii sub aplicare de sechestru”.

2) Onor Ministerul Instrucțiunii, de comun acord cu Onor Ministerului de Interne, să ia toate măsurile ca, cota de 14 la sută să se calculeze la întreaga sumă încasată, fie că dela venituri ordinare fie dela venituri extraordinare și să se verse fiecărei școli (fiecărei secțiuni) proporțional cu numărul posturilor din fiecare sat. Și aceasta să se facă cel mai târziu până la 15 August 1931. La 15 August toți secretarii de secțiuni de comitete să raporteze comit. școlar județean, suma și numărul chitanței sub care casierii comunali au depus cota convenită secțiunii.

Comitetul școlar județean la 25 August să înainteze Ministerului Instrucțiunii un tablou de școlile cari au primit cota și unul de cele ce n'au primit cota, ca acesta și împreună cu Ministerul de Interne să aplice pedeapsă celor neglijenți.

A doua parte a cotei să se verse la 15 Septembrie, a III-a la 15 Octombrie și ultima la 15 Decembrie, pe măsura încasărilor.

3) Ministerul Instrucțiunii, de comun acord cu Minister

sunt considerați ca niște ființe receptive.

4). În această școală se pune mare bază pe memorie și îl face, prin aceasta, sclavul cărții.

5). În sfârșit, această școală, formează niște elevi pasivi și nu se respectă, întru nimic, individualitatea, făcând să se atrofieze puterea de cugetare și prin felul acesta dispăre originalitatea sa etc.

Deci, prin această școală, cartea este un instrument de tortură intelectuală și intuiția nu contribuie la experiența personală a elevului. Cărțile fac pe elevi să nu fie niciodată atenți, deoarece „explicația o poate găsi în carte” și deci niciodată nu formează oameni de inițiativă, ci din contra îi uniformizează, cărțile fiind toate la fel.

Pedagogul Comenius critică aspru șc. intelectualistă zicând: „Știința, care este formată numai din diferite citate și opinii ale scriitorului, este asemenea unui pom de Crăciun, care deși este frumos împodobit cu tot felul de obiecte, totuși nu poate să crească și să mai dea roade”.

Elevul să învețe numai pe demonstrare proprii iar nicidecum de frica autorității.

Deci, văzând relele acestei școli intelectualiste, trebuie să primim cu entuziasm școala nouă, care face trecerea de la ușor la greu în chip cât se poate de lent, prin care se respectă individualitatea copilului și prin aceasta se împacă sufletul cu materia.

Trebuie să cultivăm deopotrivă cu cultura intelectuală sentimentul și voința. Toate acestea intră în concepția noui școli și anume „școala activă”. Prin această școală activă vom urmări în deaproape dezvoltarea aptitudinilor copilului, pregătindu-l și înarmându-l pentru viață. Să procedăm prin inducție și deducție căci prin: „Inducție cunoaștem natura, iar prin deducție o stăpânim”.

Prin ajutorul școlii active vom ajunge ca elevul să se cultive singur, după terminarea școlii și prin diferite mijloace vom infiltra în sufletul copilului imperativul: „Cultivă-te mai departe singur pentru știința ta”.

Să punem cu toții în practică, căci ne va da ceia ce dorim.

Să ne reculegem și să începem opera spre a-i vedea rezultatele.

Gh. Săninaiu
Gheore

Subrevizoratul școlar Caliacra

In urma apelului făcut de Asociația Română pentru propaganda Aviației de sub președenția Domnului Ministru al Armatei, în scopul strângerei de fonduri, cu care să se poată ajuta și întări flota aeriană, Ministerul a aprobat să se facă apel la toți copiii de școli primare din întreaga țară, cari vroese și pot să dea câte un leu în schimbul unui timbru A. R. P. A.; pentru fondul ce se va strânge, spre a se procura un aeroplan care să poarte numele de „Aeroplanul copiilor”.

In acest scop Ministerul Armatei, ne va trimite un număr de timbre spre a fi distribuite școlilor.

* * *

Pe ziua de 20 Septembrie a. c. a fost delegat prin decizie ministerială ca Revizor școlar al județelor Caliacra, Constanța, Durostor și Tulcea D-I Helgiu.

* * *

Conform noii legi de organizare a Ministerului Instrucțiunii, Revizoratele școlare, dela 1 Septembrie a. c. poartă denumirea de Subrevizorate școlare.

* * *

Pentru aprovizionarea cu imprimările necesare anului școlar 1931/1932, școlile le pot procura dela Onor. Ministerul Instrucțiunii, prin Subrevizoratul școlar, contra cost.

In acest scop se menționează mai jos prețurile acestor imprimări, după cum urmează:

- 1) Cataloage de clasă 6 lei ex.
- 2) Matricole 20 " "
- 3) Condici de prezentă 30 " "
- 4) Condici de intrare și ieșire 30 " "
- 5) Condici pr. pt. grădini 12 " "
- 6) Liste de amenzi 1 " "

* * *

Pe 20 Septembrie a. c., a fost numit Revizorul școlar al județelor Constanța, Caliacra, Durostor și Tulcea, D-I V. Helgiu.

* * *

Ministerul Instrucțiunii cu ord. Nr. 127548/931, ne face cunoscut următoarele:

Societatea cooperativă pentru construcția de locuințe a membrilor corpului didactic din București, a editat și pus în vânzare pe contul său carnet de note și observațiuni pentru elevii școlilor primare, ca din sumele adunate să mărească fondurile societății.

Ministerul recomandă aceste carnete tuturor școlilor, găsindu-le foarte necesare pentru formarea legăturii între Corpul Didactic și familie și vă roagă a comunica școlilor din jud. dv., a le procura și distribui elevilor. Costul unui carnet este de 8 lei.

Carnetele neautorizate sunt interzise pentru introducerea în școală.

* * *

Rugăm pe cei ce contribuie la această gazetă, de a ne trimite articolele mai scurte, în cari să se exprime tot atât de mult ca și în cele lungi.

Pe lângă că ar da un aspect mai frumos gazetei, dar s'ar citi cu mai multă ușurință, fără să plictisească pe cititor.

Deasemeni îi rugăm a ne trimite câte ceva literar spre a putea intitula astfel o pagină literară; cu poezii, recenzii, nuvele etc..

Anunțarea în lecție

La discuția „Anunțarea în lecție”, mă asociez cu toți acei cu cari vor binevoi să dea atenție acestui articol, ca printr'o doză de comentarii; bazate pe modestele noastre cunoștințe, căpătate în școală sau aiurea, să ajungem în punctul vizat de colegul nostru.

Dacă în predarea unei lecțiuni nu trebuie să ne ferim de lucruri cari nu numai că ar fi zadarnice ba chiar dăunătoare rezultatelor ce trebuie obținute, discuția de n'ar fi fost subiectul pus pe tapet de oameni cu mai multă cultură și practică pedagogică și cari i-au dat chiar o frumoasă deslegare.

Cum munca noastră însă, trebuie să se bazeze numai pe convingeri proprii, ne rămâne ca noi să facem cercetări de ordin metodologic pentru ca metoda ce o întrebuițăm să o cunoaștem și s'o înțelegem.

Un profesor al evoluției și revoluției pedagogice din țara noastră reduce numărul treptelor formale la trei: introducerea, tratarea și încheierea, exact cum s'ar spune în ana-

tomie că fizicul omului este compus din trei părți principale: cap, trunchiu și membre. Dece oare nu s'a spus că și freza este o parte principală?

Pentru că se prea poate să fie tunsă. Afară de aceasta, este ceva care aparține capului; fără importanță, ba mai prezintă desavantajii.

Freza costă parale, timp pierdut, uneori nu-i nici igienică, celace rezultă n'ar fi tocmai necesară și cu toate acestea o poartă toți ca pe o anunțare în lecție.

De ce oare să-i zicem introducerea, de ce să ne dispensăm și de pregătire și de anunțare?

Prin introducerea înțelegem prima parte sau primul punct de unde ne orientăm în probarea unei lecții, prin urmare ne introducem în lecție, pe când prin pregătire nu înțelegem numai pregătirea lecției ci și pregătirea elevilor, iar în cazuri mai rare înțelegem o pregătire în vederea unei anunțări care ar prezenta un interes după cum interesantă ar fi și freza pentru un cap predispus răcelii. După introducerea urmează tratarea și în raportul dintre introducerea și tratarea constă existența anunțării, adică dacă trebuie s'o facem sau nu, când și cum s'o facem.

Astăzi avem o convingere cu toții: că învățământul nu trebuie să se facă numai în clasă sau dacă-l facem, nu suntem obligați ca lecția ce o predăm s'o începem din cea precedentă. Pedagogia experimentală și practică ne recomandă, pentru fiecare obiect de curs primar, învățământ ocazional, pornit dela un exemplu practic, dela convorbiri familiare sau făcând apel la domiciliul de cunoștințe al elevilor — indiferent obiectul — care totuși își păstrează corelația ce trebuie s'o predăm. Se recomandă un astfel de învățământ pentru că în prima parte — adică în introducerea — vom găsi mai mult interes viu, care odată pus în fața copilului vom provoca atenția la o încordare cât mai mare dela început, care se va continua asupra întregii expuneri.

Astfel pornită înrădăcinarea lecției în introducerea, vom face o expunere continuă cu tratarea, iar anunțarea nu-și va avea rost, căci pe lângă că ar fi inutilă, urmează să întrerupă expunerea, iar prin aceasta să întrerupă atenția care tocmai atunci ia însenătate mai mare. În ce acord vom găsi noi o lecție care trebuie să fie ca o povestire ale cărei idei se leagă unele din altele, ca verigile unui, cu o anunțare ca aceasta: „Copii fiți atenți, astăzi vom învăța despre....” Despre ce

vom învăța? Am derutat complet și expunerea și atenția. O anunțare căzută ca din cer în mijlocul unei lecțiuni, fără afectivitate, fără o prelabilă pregătire, exclude cauzele cari determină buna funcționare de minte. La un cer cultural s'a ținut o lecție practică după treptele formale. În timp ce propunătorul explica, făcând chiar tratarea văd cum un elev dădea cotul celui de alături. Cui eram în spatele lor imediat aud cum îl întreba: „Despre ce a spus Domnul că ne vorbește?” Propunătorul anunțase dar uitase să îndeplinească și formalitatea de a scri pe tablă titlul lecției adică anunțarea. N'ar trebui să ne mire dece nu sunt atenți copiii. Lecția predată n'are fost legată de ceva interesant de actualitate copilărească, prin faptul că am forfecat în bucăți așa cum ne impune metodologia formalistă agățându-ae prin această oare un scop intelectualist al întregii lecții, ne-am depărtat cu desăvârșire de ceea ce este mai cardinal, de scopul efectiv al primei părți din lecție. Știe și copiii ce lecție este expusă, ca la urmă să fie reproducă de ei dela aparatul în viața torului.

Dacă această lecție s'a prezentat în tot sau părți mai plăcute, elevii vor alege să dea ca răspuns cele mai scurte, mai clare fraze pe care au avut posibilitatea să rețină din întreaga lecțiune. Or ca să le țină minte cum ele sunt expuse zola de zildă anunțarea — trebuie să le repete în gând până va veni timpul să le dea răspuns.

Din exemplul de mai sus se vede că elevul vrea să pregătească ca răspuns chiar anunțarea, D-lui Invățător. Atunci, fie că ar fi scrisă pe tablă această anunțare, fie că ar repeti-o în gând, fie că ar apela la colegul de alături, atenția lui va fi preocupată de aceste mijloace ale ținerii de minte, în timp ce ar trebui să fie vecinul încordată asupra întregii lecții. Ce să credem despre această?

Dar dacă în lecția noastră am pus interes chiar în introducerea ei, mobilizând astfel toate forțele atenției dela început în direcția celor ce vom avea de expus, procesul psihic sa fiialtul.

Ideile înlănțuite de miez vieții actuale a copilului provoacă atenție mai mare care prin puterea intensivă ei și expunerea curentă a lecției, sustrage copilul dela mai gândi ce să răspundă a s t f e l de a mai repeta la în gând, de a privi la tablă sau de a cerceta pe col legi. (Contin. No. viitor)

Librăria „Gutenberg” acordă un rabat de 30% cărților de curs primar.

Redactor, Tasse Opreșan

Tip. „GLUTENBERG” — Bazargiu